

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Επιτηδεύοντο υπό του Ίκκουριού της Πικετίας, ως το κατ'έχον καθεστώς περιοδικόν σύγγραμμα, αληθεῖς παρασχόν εἰς τὴν γὰρ ἡμῶν ὁμοτιμία, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμένηου Πατριαρχίου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ Α΄ ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἐσωτερικῶν δραχ. 5. — Ἐξωτερικῶν φρ. χρ. 7
Δι' συνδρομῆς ἀρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς
καὶ εἶνε προπληρωταί δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΚΟΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Η. ΜΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΑΚΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 18. — Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0, 18
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 119, ἐναντι Χρυσοσκληματιστικῆς

Περίοδος Β΄. — Τόμ. 2ος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Αὐγούστου 1895

Ἔτος 17ον. — Ἀριθ 33

ΕΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΕΚ Τ. ΜΑΛΛ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

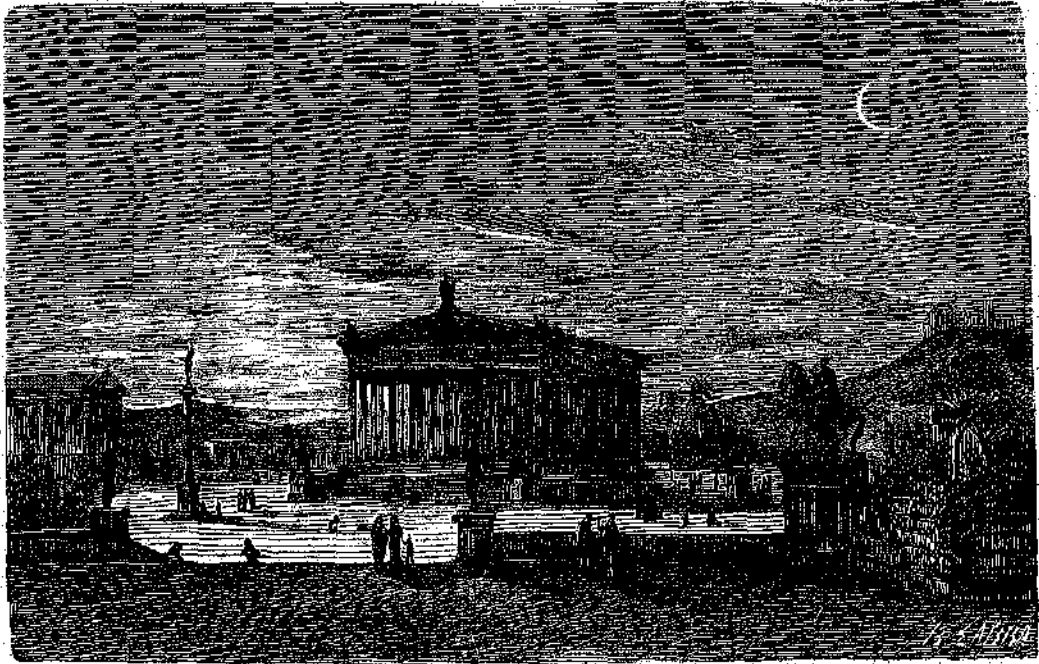
[Συνέχεια τῆς σελ. 249]

Τὴν 3 μ. μ. ὡς τῆ εἶχε προεῖπη ὁ κ. Βουλφρὰν ἐσήμανε τὸν κώδωνα καὶ ἐξῆλθε μετὰ τῆς Πετρίνας ἐφ' ἑαυτῆς πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐργαστασίων κατὰ τὸ σὺνηθές· διότι οὐδὲ μίαν ἡμέραν ἐπέλειπεν ἐπισκεπτόμενος ἢ διάφορα καταστήματα κατὰ σειράν, οὐχὶ βεβαίως θέλων νὰ ἴδῃ τὰ πάντα ἀλλὰ τοῦλάχιστον νὰ τὸν ἴδωσι, νὰ ἀκούσῃ τὰς παρατηρήσεις τῶν διευθυντῶν τοῦ καὶ δώσῃ εἰς αὐτοὺς τὰς διαταγὰς του. Προσέτι δὲ θὰ ἐπληροφορεῖτο μόνος περὶ πλείστων ἄλλων πραγμάτων, ὡς ἐὰν μὴ ἦτο τυφλός, διὰ παντοίων μέσων ἀναπληρούτων τοὺς ἑσκατισμένους αὐτοῦ ὀφθαλμούς.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπισκέφθησαν κατὰ πρῶτον τὰς Φλιξέλλας, χωρίον μέγα, ἔνθα ἦσαν τὰ ξανθῆρια τοῦ λιναρίου καὶ τῆς καννάβεως· ἀλλ' ὁ κ. Βουλφρὰν ἀντὶ νὰ πορευθῆ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ διευθυντοῦ, ἠθέλησε νὰ εἰσελθῇ, στήριζόμενος ἐπὶ τοῦ ὄμου τῆς Πετρίνας, εἰς ἐκτεταμένον ὑπόστεγον, ἔνθα κατεγίνοντο ἐκφορτώοντες δέματα καννάβεως καὶ ἀποθηκεύοντες αὐτά.

Κατὰ κανόνα ὅπου δῆποτε ἐνεφανίζετο ὁ κ. Βουλφρὰν οὐδέποτε διέκόπτον οἱ ἐργαταὶ τὴν ἐργασίαν πρὸς ὑποδοχὴν αὐτοῦ, οὐδὲ ἐπετρέπετο νὰ τῷ ὁμιλήσωσιν, εἰ μὴ ἐὰν τοὺς ἤρώτα. Ὅθεν καὶ ἐνταῦθα ἡ ἐργασία ἐξηκολούθησεν ὡς ἐὰν μὴ ἦτο παρών, ἀλλὰ μόνον ταχύτερον καὶ κανονικώτερον.

«Πρόσεξε εἰς ὅ τι θὰ σου ἐξηγήσω τώρα, εἶπε πρὸς τὴν Πετρίναν, διότι θέλω πρώτην φοράν νὰ δοκιμάσω νὰ ἴδω

Ὁ ἐν Ἐφέσῳ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος. (Ἰδε σελ. 263).

διὰ τῶν ὀφθαλμῶν σου καὶ νὰ ἐξετάσω μερικὰ δέματα ἀπ' αὐτὰ ὅπου ἐκφορτῶνουν τώρα. Τὸ ἀργυρίζον χρῶμά το εἰζεύρεις, δὲν εἶν' ἀλήθεια.»

Ἡ Πετρίνα ἐδίστασεν.
«Ἡ μάλλον τὸ μαργαρόφατον, τὸ γ ρ ι π ἔ ρ λ δῆλα δὴ.

— Τὸ μαργαρόφατον, μάλιστα, κύριε.

— Καλὰ. Εἰζεύρεις καὶ νὰ διακρίνῃς τὰς διαφόρους ἀποχρώσεις τοῦ πρασίνου, τὸ πρασίνον βαθύ, τὸ πρασίνον ἀνοιχτόν, τὸ μελανόφατον, τὸ κόκκινον·

— Μάλιστα, κύριε, ἢ τοῦλάχιστον περίπου.

— Ἀρκεῖ περίπου· λάβε λοιπὸν μίαν δράκην ἀπὸ οἰονδήποτε δέμα καὶ παρατήρησέ το καλά, ὥστε νὰ μου εἰπῆς τί χρῶμα ἔχει.»

Ἡ Πετρίνα ἐποίησε τὸ προσταχθέν καὶ ἀφ' οὗ ἐξήτασε καλῶς τὴν καννάβιν εἶπε μετὰ συστολῆς·

«Κόκκινον, καλὰ εἶπα κόκκινον·

— Δὸς μου ἐδῶ.»

Καὶ ἔφερε τὴν δράκην εἰς τοὺς ῥόθωνάς του καὶ τὴν ὠσφράνθη·

«Δὲν ἠπατήθης, εἶπε, πραγματικῶς κόκκινον πρέπει νὰ εἶνε».

Ἐκπληκτός ἀπέβλεψε πρὸς αὐτὸν· ἐκεῖνος δὲ ὡς μαντεύσας τὴν ἐκπληξίν της ἐξηκολούθησε·

«Μόρισε τὴν καννάβιν αὐτὴν· δὲν σου φαίνεται ὅτι μυρίζει ὡς καραμέλα;

— Ἀκριβῶς, κύριε.

— Λοιπὸν αὐτὴ ἡ ὁσμὴ σημαίνει ὅτι τὴν ἐστέγνωσαν εἰς τὴν κλίβανον καὶ ἐκάη, καὶ αὐτὸ λέγει ὅτι τὸ χρῶμά της εἶνε κόκκινον· λοιπὸν ὁσμὴ καὶ χρῶμα ἐξελέχονται καὶ ἐπικυρώνονται μεταξὺ τῶν καὶ με πείθουν ὅτι πολὺ καλά εἶδες καὶ μου δίδουν ἐλπίδας ὅτι δύναμαι νὰ σ' ἐμπιστεύωμαι. Ἄς υπάγωμεν εἰς ἄλλην ἀμαξάν καὶ λάβε μίαν ἄλλην δράκην.

Ἡδὴ ἡ Πετρίνα εἶδεν ὅτι τὸ χρῶμα ἦτο πρασίνον.

«Εἶνέ εἰκοσι εἶδη πρασίνου· πρὸς ποῖον φυτὸν παρομοιάζεις αὐτὸ τὸ πρασίνον.

— Πρὸς τὸ λάχανον, μοῦ φαίνεται, καὶ κόκκου λάκου ἔχει στίγματα μαυρεῖ-δερά καὶ μαῦρα.

— Δός μου εδώ. »
 Ἄντι δὲ νὰ φέρῃ τὴν κάνναβιν εἰς τὴν βινά του, ἔσυρεν αὐτὴν δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν καὶ αἱ ἴνες ἐκόπησαν.
 « Ἡ κάνναβιν αὐτὴ ἐκόπη πρόωρα καὶ ἐβράχην εἰς δέμα » καὶ πάλιν ἡ παρατήρησις σου εἶνε ὀρθή. Ἐμ' αὐχαριστημένη ἀπὸ σὲ καλὴ ἀρχή. »
 Ἐξηκολούθησαν τὴν ἐπίσκεψίν των εἰς τὰ ἄλλα χωρία, Βακούρ, Ἐρχὲ καὶ κατέληξαν εἰς τὸ Σαμπικῶ. Ἐκεῖ δὲ ἡ ἐπίσκεψις διήρκεσε περισσότερον χάριν τῆς ἐξετάσεως τῆς ἔργασίας τῶν ἄλλων ἔργων.
 Ὡς πάντοτε ἀφ' οὗ κατέθη ὁ κ. Βουλφράν, ὁ Πέτρος ὠδήγησε τὸν δῖφρον ὑπὸ τὴν σκιάν παχείας λεύκης. Ἄντι δὲ νὰ περιμένῃ πλησίον τοῦ ἵππου, νὰ τοῦ φυλάττῃ, τὸν ἔδεσεν εἰς τὴν θρανίον καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ χωρίον χάριν περιπάτου, ὑπολογίζων ὅτι θὰ ἐπανήρχετο πρὸ τοῦ κυρίου του, ὅστις δὲν ἐγίνωσκεν ὅτι αὐτὸς ἔφυγε. Ἄλλ' ἄντι περιπάτου, εἰσῆλθε μετὰ τινος φίλου του εἰς καπηλειὸν καὶ ἐκεῖ ἐλησφόνησε τὸν ὄραν τὸσον, ὥστε ὅτε ὁ κ. Βουλφράν ἐπανελθὼν μετὰ τῆς Πετρίνας ἠθέλησε νὰ ἀναβῆ εἰς τὸν δῖφρον δὲν εὔρε ψυχὴν.
 « Εἶπε νὰ φωνάξουν τὸν Πέτρον, εἶπε πρὸς τὸν συνοδεύοντα αὐτοὺς διευθυντήν.
 Ἐπὶ πολλὴν ὥραν δὲν κατόρθωσαν νὰ εἰρωσι τὸν Πέτρον, ὁ δὲ κ. Βουλφράν ἦτο σφόδρα ἐξωργισμένος, διότι δὲν ἠνείχετο νὰ τον ἀναγκάσει νὰ χάσῃ μίαν κἂν στιγμὴν.
 Τέλος ἡ Πετρίνα εἶδε τὸν Πέτρον ἐρχόμενον μετὰ σπουδῆς καὶ μετὰ βαδίσματος ἀλλοκότου. Ἐίχε τὴν κεφαλὴν ὑψηλά, τὸν τράχηλον καὶ τὸ στήθος ἀκαμπτῶν, τοὺς πόδας καμπτομένους, ὕψωνε δὲ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἔριπτε πρὸς τὰ ἔμπροσ οὕτω πως, ὥστε κατὰ πᾶν βῆμα ἐφαίνετο ὡς εἴαν ἠθελε νὰ ὑπερπηδῆσθαι ἐπιπόδιόν τι.
 « Ἴδού παράδοξος τρόπος βαδίσματος, εἶπεν ὁ κ. Βουλφράν ἀκούσας τὰ ἄνισα καὶ ἀνώμαλα αὐτοῦ βήματα. Τὸ ζῶον εἶνε μεθυσμένος, δὲν εἶνε ἀλήθεια; εἶπεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν διευθυντήν.
 — Τίποτε δὲν εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ σας κρύψῃ.
 — Δὲν εἶμαι κωφός, δόξα τῷ Θεῷ. »
 Ἐπειτα στρεφόμενος πρὸς τὸν Πέτρον ὅστις εἶχεν ἤδη σταθῆ, εἶπε:
 « Πόθεν ἔρχεσαι;
 — Κύριε... θὰ σας... θὰ σας 'πῶ...
 — Ὅμιλετ' ἡ ἀναπνοή σου, ἔρχεσαι ἀπὸ τὸ καπηλειόν, καὶ εἶσαι μεθυσμένος, μοῦ τὸ ἀποδεικνύει ὁ κρότος τῶν βημάτων σου.
 — Κύριε... θὰ σας... θὰ σας 'πῶ... »
 Καὶ ἐν ᾧ ἐλάλει ἔλυσε τὸν ἵππον καὶ θέλων νὰ ἀποθέσῃ τὰς ἡνίας ἐντὸς τοῦ δῖφρου ἔριψε τὴν μαστίγα, θέλων δὲ νὰ κύβη νὰ λάβῃ τὴν μαστίγα τρεῖς ἀνε-

πῆδησεν ἐπ' αὐτῆς· ἀλλὰ δὲν κατόρθωσε νὰ τὴν λάβῃ. »
 « Ἐχρῶ πως εἶνε προτιμότερον νὰ σας ὀδηγήσω ἐγὼ εἰς τὸ Μαρωκούρ, εἶπεν ὁ διευθυντής.
 — Καὶ γιατί τάχα; ὑπέλαβεν ὁ Πέτρος αὐθαδῶς.
 — Σιώπα σύ! εἶπεν ὁ κ. Βουλφράν μετὰ τρόπου οὐδεμίαν ἐπιδεχομένου ἀπάντησιν· ἀπὸ τῆς ὥρας ταύτης δὲν εἶσαι πλέον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μου.
 — Κύριε... θὰ σας... θὰ σας 'πῶ. »
 Ἄλλ' οὐδὲως ἀκούων αὐτὸν ὁ κ. Βουλφράν εἶπε πρὸς τὸν διευθυντήν:
 « Σ' εὐχαριστῶ ἡ μικρὰ θὰ ἀναπληρώσῃ τὸν μέθυσον αὐτόν.
 — Καὶ εἰσεύρει νὰ ὀδηγῇ;
 — Οἱ γονεῖς τῆς ἦσαν ἔμποροι πλανόδιοι καὶ πολλάκις ὠδήγησε τὸ ἀμάξι των, δὲν εἶν' ἀλήθεια μικρὰ;
 — Βέβαια, κύριε.
 — Ἄλλως τε ὁ Κοκκὸς εἶνε ἀρνάκι. Ἄν δὲν τον ρίψουν εἰς κανένα λάκκον, δὲν ἂν πάγῃ νὰ πέσῃ μόνος του.
 Ἄνεθ' εἰς τὸν δῖφρον καὶ ἡ Πετρίνα παρεκάθησε πρὸ αὐτοῦ, προσεκτικῶς, σάβαρά, ἔχουσα πληρεστάτην συναίσθησιν τῆς εὐθύνης, ἣν ἀνελάμβανε.
 « Ὅχι πᾶρα πολὺ γρήγορα, εἶπεν ὁ κ. Βουλφράν δεῖς ἡ Πετρίνα ἔψαυσε τὸν Κοκκὸν ἐλαφρῶς διὰ τοῦ ἄκρου τῆς μαστίγας. »
 Μετὰ πόσης ἐκπλήξεως εἶδον οἱ κάτοικοι τοῦ Μαρωκούρ διερχόμενον τὸν δῖφρον τοῦ κ. Βουλφράν, ὀδηγούμενον ὑπὸ κορασιδὸς φοροῦσης μαῦρον ψιάθιναν πῖλον, πενθίμως ἐνδεδυμένης, ἥτις ὠδήγει ἡσύχως τὸν γηραιὸν Κοκκὸν ὅστις συνήθως ἠναγκάζετο ὑπὸ τοῦ Πέτρου νὰ βαδίξῃ ἀτάκτως παρὰ τὴν θέλησίν του! Τί συνέβαινε λοιπόν; Ποία ἦτο ἡ κορασις ἐκείνη; Ἐξήρχοντο δὲ εἰς τὰς θύρας ἐρωτῶντες ἀλλήλους, διότι εἰς ὀλίγους ἦτο γνωστὴ ἐν τῷ χωρίῳ, εἰς εἰ δὲ ὀλιγωτέρους ἦτο γνωστὸν πᾶσαν θέσιν εἶχε παρὰ τῷ κ. Βουλφράν. Πρὸ τῆς οἰκίας τῆς κυρᾶς Φραγκίσκας ἡ θεία Ζηνοβία συνδιελέγετο μετὰ δύο γειτονισσῶν, στηρικτομένη ἐπὶ τῆς κυκλιωτῆς θύρας. Ὡς εἶδε τὴν Πετρίναν ὕψωσε τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐθαμβῶς, ἀλλὰ παρעוθὺς τὴν ἐχαίρεισε περιποιητικώτατα μειδίσασα μετὰ μειδιάματος οἴλης ἀκραίφους.
 « Καλημέρα, κύριε Βουλφράν, καλημέρα δεσποίνης Χρυσούλα. »
 Εὐθὺς δὲ ὡς ὁ δῖφρος ἀντιπαρῆλθε τὴν κυκλιωτῆν θύραν, ἡ θεία Ζηνοβία εἶπεν εἰς τὰς γείτονας αὐτῆς:
 « Αὐτὸ τὸ κορίτσι ἐγὼ τὸ εἰσῆστησα ἔς τὸν κύριον Βουλφράν, τὸ ἔχω ἔς τὸ οἰκοτροφεῖόν μου, καὶ τὸ ἐπῆρε κοντὰ του καθὼς το βλέπετε καὶ περὶ ζωῆ χρυσῆ, ἀθροῦ καλὸ σου θέλει. Ἐγὼ μαθεῖς ἐμίλησα γι' αὐτὸ ἔς τὸν κύρ Διγνὸ καὶ

ὁ κύριος Βουλφράν δὲν τᾶφνει μίαν στιγμὴν ἀπὸ κοντὰ του, εἶνε τὸ δεξιὸν χέρι. Μὰ εἶνε καλὸ κορίτσι καὶ δὲ θὰ ξεχάσῃ τὸ καλὸ που εἶδε ἀπὸ μάς. »
 Ἐάν δλον τὸ χωρίον ἐξεπλάγη βλέπον τὸν κ. Βουλφράν διερχόμενον μετὰ τῆς Πετρίνας ὀδηγοῦσης τὸν δῖφρον, ὁ Ταλουέλ ὅμως βλέπων αὐτοὺς ἐρχομένους κατεπλάγη σφόδρα.
 « Καὶ κοῦ εἶνε ὁ Πέτρος; ἀνεφώνησε κατερχόμενος τὴν κλίμακα δρομαίως πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ κυρίου.
 — Ἀνηράγη ὑπὸ χρονίας μείθης, ἀπεκρίθη ὁ κ. Βουλφράν μειδιῶν.
 — Ὑποθέτω ὅτι ἀπὸ πολλῶν καιρῶν εἴχετε σκοπὸν νὰ τὸ ἀποφασίσετε αὐτὸ, εἶπεν ὁ Ταλουέλ.
 — Ἐντελῶς.
 — Δὲν μου φαίνεται παράξενον ἀφ' ὅτου τὸ κορίτσι ἐμῶπην ἐδῶ μέσα, ὅταν το ἔφεραν ἡ Τριανταφυλλίτσα, ἐγὼ, ἢ νὰ σας 'πῶ, εὐθὺς εἶπα μετὰ τὸν νοῦν μου ὅτι αὐτὸ ἔχει τὴν ἀξίαν του καὶ ὅτι σὲς θὰ τὴν ἀνακαλύψετε. »
 Οὕτω λαλῶν παρετήρει τὴν Πετρίναν καὶ διὰ βλέμματός ἔπερ ἐπιμῶνως ἔλεγεν.
 « Βλέπετε τί κάμνω γιὰ σένα· μὴ το ξεχάσῃς, νὰ εἶσαι ἐτοιμὴ νὰ μοῦ το ἀποδώσῃς. »
 Καὶ ὄντως μετ' οὗ πολὺ ἦλθεν ἡ προσδοκωμένη περίστασις. Ὀλίγον πρὶν ἐξέβη ὁ Ταλουέλ ἐστάθη πρὸ τοῦ γραφείου τῆς Πετρίνας καὶ χωρὶς νὰ εἰσελθῆ εἶπεν ἠμφώνως ὥστε αὐτὴ μόνῃ νὰ τον ἀκούσῃ.
 « Δὲν μου λές τί ἔτρεξε ἔς τὸ Σαμπικῶ μετὰ τὸν Πέτρον; »
 Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἡ Πετρίνα ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο νὰ ἀπαντήσῃ, ἀφ' οὗ δὲν ἐμελλε νὰ ἀπακαλύψῃ σπουδαῖα συμπερόντα· ἐξέθηκε λοιπὸν τὰ διατρέξαντα.
 « Καλὰ, εἶπεν ὁ Ταλουέλ, μείνε ἡσυχῇ. Ὅταν ὁ Πέτρος κητήσῃ νὰ ἔλθῃ, ἐγὼ εἶμ' ἐδῶ. »
 [Ἐπεται συνέχεια]
 ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ
 (Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 251)

— Μὰ δὲν θέλω νὰ δεθῶ, ἀπήντησεν ὁ μικρὸς, ὅστις ἤρχισε νὰ ἐξανίσταται κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του.
 — Ἐτσι ἔκαμε καὶ ὁ θεὸς Θερασούβουλος, ἀπήντησεν ὁ Θερασούβουλος μετὰ ἀδιατάρακτον ἡσυχίαν, διότι εἴσχευεν ὅτι μετὰ τὸ ἐπιχειρήμα ἠδύνατο πάντοτε καὶ παντοῦ νὰ πείθῃ τὸν ἀδελφόν του.
 Ὁ μικρὸς ἀπῆκε λοιπὸν νὰ τον δεσῇ, ὁ δὲ Θερασούβουλος ἔδεσε καὶ ἑαυτόν. Ἡ ἔργασια αὕτη ἀπῆντησε πολλὸν καιρὸν ἐπὶ τέλους ὅμως ἐτελείωσεν· ἄλλ' ὅτι

ὁ Θερασούβουλος ἠθέλησε νὰ καθίσῃ παρατήρησεν ὅτι τὸ σχοινίον μετὰ τὸ ἔποτον περιετύλιχθη ἦτο κοντόν, ὥστε δὲν τὴν ἐπέτρεπε τοιαύτην ἀνεσίαν. Κατέπειν ἐλαφρὸν ἀναστεναγμὸν καὶ ἀπεφάσισε νὰ μείνῃ ἐκεῖ ὀρθὸς, ὡς ἀληθῆς ἦρος.
 — Δὲν ἐράγαμε βραδινὸν, εἶπεν ὁ Λεωνίδας ἀπὸ τοῦ ὕψους του, διότι ἐκάθηται ἐνὰ κλάδον ὑψηλότερα τοῦ Θερασούβουλου.
 — Μονάχα ἔς τὸ φαγεῖ ἔχεις τὸ νοῦ σου, ἀπήντησε μετὰ τόνον μομφῆς ὁ Θερασούβουλος, μετὰ ὀρεξίν συλλογισθεῖς καὶ αὐτὸς τὸ τελευταῖον τεμάχιον τοῦ ἄρτου του.
 — Εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου τρώγουν οἱ ἄνθρωποι τὸ βράδυ! ἀνταπήντησεν ὁ πάντοτε κειναλὸς Λεωνίδας.
 — Ἄν φάμε ἀπόψε, δὲν θάχωμε τίποτε ἄριστον τὸ πρῶν, εἶπεν ὁ Θερασούβουλος μετὰ βραχυεῖαν σκέψιν.
 — Τότε νὰ πᾶμε γρήγορα εἰς τοῦ θείου, ἐκεῖνος ἔχει πάντοτε εὐμορφα πράγματα.
 Ὁ Θερασούβουλος δὲν εἴσχευε πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ἐκτελεσθῆ τὸ γρήγορα τοῦτο, διότι ἤγνοιε ποῦ εὕρισκοντο· ἀλλὰ δὲν ἐνόμισε καλὸν νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι δὲν εἶχε τὴν ἐλαχίστην ἰδέαν εἰς ποῖον μέρος εὕρισκοντο, ἀλλ' ἔδωκεν εἰς τὸν ἀδελφόν του τὸ τελευταῖον τεμάχιον τοῦ ἄρτου.
 Ἐπῆλθε σιωπῆ ἀρκετὴν ὥραν διαρκίσασα, ὁ δὲ Θερασούβουλος ἐπέκλιτετο εἰς τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὕρισκοντο ἡο τέλος πάντων περιπέτειαι, ὅτε ὁ Λεωνίδας εἶπε μετὰ κλυθμηρισμὸν.
 — Κρυώνω, καὶ διψῶ!
 — Μήπως θάρρεις πως καὶ ἐγὼ εἶμαι εἰς καλὴν κατάστασιν;
 — Δὲν θέλω νὰ ξαναπαίξω ἄλλη φορὰ τὸν θεὸ Θερασούβουλον, ἀνέκραξεν ὁ Λεωνίδας μετὰ βραχεῖαν διακοπήν.
 — Εἶσαι ἀναδρόσ! ἀπήντησε μετὰ περιφρονησεως ὁ Θερασούβουλος· ἀλλ' ἡ περιφρονησις αὕτη δὲν ἀρῶνισε τὴν φιλοτιμίαν τοῦ μικροῦ του ἀδελφοῦ· ὁ μικρὸς ἤρχισε νὰ κλαίῃ. Ἄλλα καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Θερασούβουλου ἤρχισε νὰ γεννᾶται ἀμυδρὰς ἡ ἰδέα ὅτι διεπράξε μεγάλην ἀνοησίαν καὶ εἶπε:
 — Συλλογίσου τί εὐμορφα που θὰ εἶνε ἄριστον τὸ πρῶν θὰ φθάσομε εἰς τοῦ θείου. Ἴσως καὶ ἀψῆσῃ ὁ πατήρας νὰ μείνωμεν ἐκεῖ ἄλλας τὰς διακοπὰς, καὶ ὅλοι θὰ ὁμιλοῦν διὰ τὸ θάρρος μας καὶ τὴν τόλμην μας...
 Ἄλλ' ἡ παρηγορία αὕτη δὲν καθήσχευε τὸν Λεωνίδαν· τὸ δυστυχὲς παιδίον ἐξέβαλεν ἰσχυρὰν κραυγὴν.
 — Θέλω νὰ πάγω ἔς τὸ σπῆτι! ἔς τὴν μητέρα! — δὲν καίω πλεῖα τὸν θεὸ Θερασούβουλο — κρυώνω! — φοβοῦμαι!
 — Μητέρα!
 — Μὴ φωνάζῃς ἔτσι σάν νὰ σε σφάζῃ

κανεῖς! ἐφώναξεν ἐξωργισμένος ὁ Θερασούβουλος.
 — Θέλω νὰ πάγω ἔς τὸ σπῆτι!
 — Δὲν φέρεσαι σάν ἦρος...
 — Δὲν θέλω νὰ εἶμαι ἦρος! εἶπε μετὰ λυγμοῦ ὁ μικρὸς.
 — Σιώπα! κατὰ ἀκούω! εἶπεν ὁ Θερασούβουλος.
 Παρעוθὺς δὲ ἔπαυσεν ἡ κραυγὴ τοῦ Λεωνίδα καὶ τὰ δύο παιδιὰ ἔτειναν μετ' ἀγωνίας τὴν προσοχὴν των.
 Πράγματι, κρότος τις ἠκούετο εἰς τὰ χαμάκλα καὶ ἡσυχος ἀνακνή.
 — Θερασούβαλε, μὴν εἶνε κανεὶς λεοντάρη;
 — Ἀνοησίας λέγεις; ἔς τὸν τόπο μας δὲν ὑπάρχουν λεοντάρια.
 — Εἰμπορεῖ νὰ ἔφυγε κανεὶς ἀπὸ θηριοτροφεῖον! εἶπεν ὁ Λεωνίδας, ὅλα δὲ ὅσα ἀνέγνωσε περὶ λεόντων δραπέτευσάντων ἦλθον εἰς τὴν φαντασίαν του μετὰ ἀστραπιαίαν ταχύτητα.
 Ἐν τούτοις τὸ θηρίον ἴστατο σιωπηλὸν ὑπὸ τὸ δένδρον των· τὰ παιδιὰ ἠκούον τὴν ἀναπνοὴν του καὶ ἐφαντάζοντο ὅτι βλέπουσι τοὺς φλογεροὺς ὀφθαλμοὺς του νὰ λάμπωσιν εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτός.
 Τὴν κατάστασιν ταύτην δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ ὁ Λεωνίδας εἰς τὴν νευρικὴν παραγῆν εἰς τὴν ὁποίαν εὕρισκτο, καὶ ἐξέβαλε γοερὰν κραυγὴν ἂν καὶ ὁ Θερασούβουλος τον ἐξώρμισε νὰ ἡσυχάσῃ.
 Ἄλλ' οὕτε αὐτὸς ἦτο ἡσυχος, μετὰ τὸν νοῦν του δὲ καθῆρτο τὴν μανίαν του πρὸς τὰς περιπέτειας. Μετ' ἀγωνίας παρετήρει κάτω· ἀλλὰ τὸ θηρίον ἐστράφη καὶ ἀπεμακρύνθη, μετ' ὀλίγον δὲ—ὡ θαυμά! ἐφάνησαν φῶτα εἰς τὸ σκότος καὶ φωναὶ ἐφώναζον τὰ ὀνόματα τῶν παιδιῶν.
 — Ἀπαράλλακτα ὅπως καὶ εἰς τὸν θεῖον! διενόηθη εὐχαριστημένος ὁ Θερασούβουλος.
 Τὰ παιδιὰ ἀπεκρίθησαν ὅσον δυνατόν ἠδυνήθησαν, μετ' ὀλίγα δὲ λεπτὰ ἐφάνησαν τρεῖς σκιαὶ· δύο ἄνθρωποι μετὰ πυρσούς καὶ ὁ πατήρ των· ἔμπροσ δὲ ἔτρεχεν ὁ Πιστός, ὁ ὄνομα καὶ πρᾶγμα πιστός, ὅστις ὠδήγησεν εἰς τὰ ἴχνη τῶν παιδιῶν τοὺς τρεῖς ἄνδρας.
 Αὐτὸ λοιπὸν ἦτο τὸ πνευστιοῦν καὶ φοβερόν θηρίον τὸ ὅποιον ἦτο εἰς τὰ χαμάκλα, ὁ δὲ Θερασούβουλος θὰ ἐγέλα, ἂν δὲν ἠκούετο ὀργιλῆ ἢ φωνὴ τοῦ πατρὸς διατάσσουσα τὰ δύο παιδιὰ νὰ καταβῶσιν. Ἄλλα οἱ δάκτυλοι τοῦ Θερασούβουλου ἦσαν τὸσον δύσκαμπτοι ἐκ τοῦ ψύχους, ὥστε εἰς ἕκ των ἄνδρων ἠναγκάσθη νὰ ἀναβῆ εἰς τὸ δένδρον, διὰ νὰ λύσῃ τὰ δεσμὰ τῶν παιδιῶν.
 Εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν ἐστάθησαν πρὸ τοῦ πατρὸς των, ὁ ὅποιος οὐδὲως ἐθαύμασε τὸ φιλοκίνδυνον τῶν υἱῶν του, ἀλλὰ μετὰ σοβαρότητα τοῖς εἶπε:

— Δὲν μου λέτε, τί σημαίνουν ὅλα αὐτά;
 — Ἄχ! πατέρα... εἶπεν ὁ Λεωνίδας, τὸ γράμμα τοῦ θείου...
 — Τὸ ἐκτάλαβα, ἀπήντησε διακόψας ὁ πατήρ· ὁ προκομμένος ὁ υἱός μου, ποῦ ἀγαπᾷ τὸσον τὰς περιπετείας, ἠθέλησε νὰ θέσῃ εἰς πρᾶξιν ὅ,τι περιγράφουν οἱ ἄλλοι. Περιμένε, θὰ σου μάθω νὰ μὴ σοῦ ἔρχωνται τοιαῦτα ἐπιθυμῖαι εἰς τὸ ἔξῃς.
 Καὶ ἤρπασε λεπτὸν κλάδον ἀγριολεπτοκαρυῆς καὶ τον κατέβασε ἀρκετὴν ὄραν εἰς τὰ πόδια τοῦ Θερασούβουλου· ἔπειτα ἐστράφη καὶ πρὸς τὸν Λεωνίδαν. Ὅταν ὅμως εἶδε τὴν ἀξιοδακρυτὸν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὕρισκτο τὸ δυστυχὲς παιδίον, ἠρέσθη εἰς ἐλαφρὰ τινα κτυπήματα.
 Κατακόποι καὶ οἰκτροὶ ἔφθασαν περὶ τὸ μεσονύκτιον εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου ἡ ἀγωνιώδης μήτηρ τοὺς ἐπερίμενε μετὰ στήν ἀλγαιάν· εὐθὺς δὲ ἔβασαν εἰς τὴν κλίνην.
 Μολοῦντι ὁ θεὸς Θερασούβουλος συχνὰ στέλλει περιγραφὰς τῶν περιπετειῶν του, οἱ δύο ἀνεψιοὶ του δὲν ἀπεφάσισαν πλέον νὰ τον μιμηθοῦν.
 ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Στὴν βιβλιοθήκην τοῦ μπαμπᾶ ἄπειρ' ἀναριθμητὰ βιβλία, τῶν ἀπᾶνω ἔτ' ἄλλο ἀκούμητ' ἔχουν μυστικὴ συνομιλία.
 Ἐῶνα λέγει: « Εἶμ' ὁ Δημοσθένης εἶμαι ῥήτωρ μέγας καὶ πολὺς, μελετᾷς ἐμένα καὶ μαθαίνεις ἔτῃς βουλις τὸ βῆμα νὰ μιλήσῃς. »
 Τ' ἄλλο λέγει: « Εἶμ' ὁ ποιητὴς ὅπου κάθε ἔθνος με θαυμάζει, τώρα, τὸνομά μου ἂν ζητήσῃς, Ὅμηρον ὁ κόσμος μ' ὀνομάζει. »
 Τ' ἄλλο λέγει: « Εἶμ' ἡ ἱστορία, ξέρω καὶ μιᾶν γιὰ κάθε τι... »
 Τ' ἄλλο: « Εἶμ' ἐγὼ Γεωγραφία καὶ τὰς πόλεις φέρνω ἔς τὸ χαρτὶ. »
 Τ' ἄλλο: « Εἶμ' ἐγὼ ἡ δεσπότη Παλαιὰ καὶ Νέα Διαδικη, μετὰ χαρὰ καὶ εὐδαιμονίας κάθε χριστιανοῦ βιβλιοθήκην... »
 Κι' ὅλα μετὰ καμὰρι μετὰ ἀζουὺν καὶ μου λέν μ' ἀλλοιωτικὴ φωνή:
 « Ὅσοι μάς ζητοῦν καὶ μάς διαβάθουν γίνονται μεγάλοι καὶ τρανοί. »
 ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Συνέχεια. Ήε σελ. 254.)

— Εγνώριζα την απαγόρευσίν σου, άλλ' ἔθαφα τὸν ἀδελφόν μου· διότι οὔτε ὁ Θεὸς ἐκήρυξε τὸν νόμον τοῦτον, οὔτε ἡ Δίκη· οὐδ' ἐφαντάσθη ποτὲ ὅτι τὰ ἰδικά σου προστάγματα εἶνε δυνατόν νὰ ἔχωσι τόσην ἰσχύν, ὥστε μολονότι εἶνε ἔργα θνητοῦ νὰ εἶνε ἀνώτερα ἀπὸ τὸν ἀγραφὸν καὶ ἀμετάβλητον νόμον τοῦ Θεοῦ. Δὲν εἶνε δὲ οὗτοι σημερινοὶ καὶ χθεσινοί, ἀλλ' ὑπάρχουσιν αἰετοί τε καὶ οὐδεὶς γνωρίζει ἀπὸ πότε ἔγιναν. Πρὸς τοὺς νόμους τοῦτους δὲν ἠθέλησα, φοβηθεῖσα τὰ προστάγματα κανενὸς ἀνθρώπου, ν' ἀσεβήσω, καὶ νὰ εὐρω δίκαιαν τιμωρίαν μετὰ θάνατον. Ὅτι μέλλω ν' ἀποθάνω, τὸ εἰξευρον καὶ ἂν σὺ δὲν το προεκήρυττες· ἂν δὲ ἀποθάνω προῶρως, τοῦτο θεωρῶ ἐγὼ τούναντιον κέρδος· διότι ὅστις ἔζη μέσα εἰς τόσας συμφορὰς ὡς ἐγώ, πῶς οὗτος νὰ μὴ νομίῃ κέρδος τὸν θάνατον; Διὰ τοῦτο δὲν λυποῦμαι καθόλου ὅτι θ' ἀποθάνω, θὰ ἐλυπούμην μόνον ἂν ἄριστον ἄδαπτον τὸν νεκρὸν ἀδελφόν μου.

Ὡς χλευασμὸν ἐξέλαβεν ὁ Κρέων τοὺς λόγους τούτους τῆς ὑψηλόφρονος νεάνιδος, ὅσον δὲ ἤρεμος ἔστατο αὐτὴ πρὸ αὐτοῦ τόσῳ περισσώτερον ἐξωργίσθη οὗτος.

— Μάθε, λέγει, ὅτι οἱ πολὺ πεισμονες κάμπτονται πρῶτα πρῶτα καὶ ὁ ἰσχυρότατος αἰδηρὸς ἀμα κυρακτωθῆ πολὺ θραύεται καὶ κομματιάζεται, εἰξεύρω δὲ ἀκόμη ὅτι τοὺς θυμωμένους ἔπους τοὺς δαμάζομεν με μικρὸν χαλινόν. Ἄν ἡ αὐθάδεια αὐτῆς δὲν τιμωρηθῆ, ἐγὼ δὲν εἶμαι πλέον ἀνὴρ ἀλλ' αὕτη εἶνε ἀνὴρ. Ἄλλ' ἂν καὶ εἶνε τέκνον τῆς ἀδελφῆς μου, καὶ στενωτέρα συγγενῆς μου ἂν ἦτο, θὰ τιμωρηθῆ διὰ τοῦ χειριστοῦ θανάτου ὡς καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς· διότι ὑποπέτω ὅτι καὶ αὕτη εἶνε συνένοχος.

— Ἄφ' οὗ ἀπεφάσισες νὰ με φονεύσης διατὶ ἀργοπορεῖς; Ὅπως εἰς ἐμὲ δὲν ἀρέσκουσιν οἱ λόγοι σου οὐδὲ θ' ἀρέρωσι ποτέ, τοιαυτοτρόπως δὲν ἀρέσκουν καὶ εἰς σὲ τὰ ἰδικά μου ἔργα· μολονότι τί μοι περιποίησες τὴν μεγαλειτέραν τιμὴν εἰς ἐμὲ παρ' ὅτι ἐνεταφίασα τὸν ἀδελφόν μου· θὰ ἤκουες δὲ τοῦτο νὰ το βεβαίουν καὶ αὐτοὶ ἐδῶ οἱ πολῖται ἂν δὲν ἐφοβοῦντο νὰ το εἰπωσιν.

— Οἱ πολῖται νὰ ἐπαινέσωσι σέ, ἦτις ἐνόμισες ἄξιον τῶν ἰδίων τιμῶν καὶ ἐκείνον, ὅστις ἔπεσε μαχόμενος ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ τὸν ἄλλον ὅστις ἐπρόδωκε τὴν πατρίδα καὶ ἤλαβε νὰ πολεμήσῃ ἐναντίον τῆς;

— Ὁ θάνατος διαλύει πᾶσαν ἔχθραν, ἀπήνησεν ἡ Ἀντιγόνη, πέραν τοῦ θανάτου δὲν ὑπάρχει μῖσος.

— Οὐδέποτε ὁ ἐχθρὸς γίνεται φίλος, οὐδὲ ὅταν ἀκόμη ἀποθάνῃ.

— Ἐγὼ δὲν ἐπλάσθην νὰ μισῶ παρὰ μόνον ν' ἀγαπῶ.
— Πήγαινε λοιπὸν κάτω εἰς τὸν Ἄδην καὶ ἀγάπα ἐκείνους, ἂν πρέπη νὰ τοὺς ἀγαπᾷς· ἐφ' ὅσον ὁμῶς ἐγὼ ζῶ, δὲν θὰ ἐπιτρέψω νὰ ἄρχῃ ἐδῶ γυνή.

Τὴν στιγμήν ἐκείνην φέρεται ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Κρέοντος ἐκ τῶν ἀνακτόρων καὶ ἡ Ἰσμήνη κλαίουσα. Ὁ δὲ Κρέων ἀποταθείς πρὸς αὐτὴν μετ' ὀργῆς λέγει·

— Καὶ σὺ ἡ ὁποία εἰσωλιθίσθης εἰς τὴν οἰκίαν μου ὡς ἐχιδνα καὶ ἀπομύζει τὸ αἷμά μου χωρὶς νὰ το ἐνοῶ, εἰπέ μοι, ἔλαβες μέρος καὶ σὺ εἰς τὴν ταφὴν ἢ ὀρκίζεσαι ὅτι δὲν εἰξεύρεις τίποτε;

Ἡ δεξιὴ Ἰσμήνη γίνεται θαρραλέα ἐν τῇ δυστυχίᾳ. Δὲν εἶχε τὴν γενναίωτητά νὰ λάθῃ μέρος εἰς τὸ ἔργον, ἀλλὰ θέλει νὰ μετασχη τῆς συμφορᾶς· λέγει λοιπὸν πρὸς τὸν Κρέοντα·

— Ἄν ἡ Ἀντιγόνη ἔπραξε τὸ ἔργον, τὸ ἔπραξα καὶ ἐγὼ καὶ εἶμαι σύμφωνος καὶ εἶμαι συνένοχος.

— Δὲν εἶνε δίκαιον νὰ πάθῃς σὺ, ἀπαντᾷ ἡ Ἀντιγόνη· διότι οὔτε τὴν πρᾶξιν ἠθέλησες, οὔτε ἐγὼ σοι ἀνέθεσα κανὲν μέρος ἐξ αὐτῆς.

— Ἀλλὰ δὲν ἐντρέπομαι νὰ εἶμαι σύντροφός σου εἰς τὴν συμφορὰν καὶ θέλω κ' ἐγὼ νὰ πάθω μαζί σου.

— Τίς ἔπραξε τὸ ἔργον, λέγει πάλιν ἡ Ἀντιγόνη, τὸ γνωρίζει ὁ θεὸς τοῦ Ἄδου καὶ ὅσοι εἶνε κάτω· ἐγὼ δὲν ἀγαπῶ ἐκείνην ἡ ὁποία ἀγαπᾷ μόνον με λόγους.

— Ἀγαπήτῃ μου ἀδελφῇ, ἀναφωνεῖ ἡ Ἰσμήνη, μὴ με περιφρονῆς καὶ ἀφραμε ν' ἀκοθάνω μαζί σου.

— Δὲν πρέπει ν' ἀποθάνῃ μαζί μου· δὲν πρέπει νὰ λέγῃς ὅτι ἔπραξες ἢ, δὲν ἔπραξες· ἀρκεῖ ὅτι ἀποθνήσκω ἐγώ.

Τότε ἡ Ἰσμήνη προσπαθεῖ νὰ κόμψῃ τὴν καρδίαν τοῦ Κρέοντος, ἱκετεύει αὐτὸν νὰ λυπηθῆ τὴν ἀδελφὴν τῆς, ἡ ὁποία ἂν ἔπταισεν, ἔπταισε διότι ἡ πολλὴ λύπη ἐτάραξε τὸ λογικόν τῆς, καὶ ἐθυμίζει εἰς αὐτὸν ὅτι ἡ Ἀντιγόνη εἶνε μνηστὴ τοῦ υἱοῦ τοῦ Αἰμῶνος. Καὶ ἀγέροντες τῆς πόλεως συμβουλεύουσιν αὐτὸν νὰ μὴ θανατώσῃ τὴν μνηστὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ· ἀλλ' ὁ πεισματώδης Κρέων μένει ἀμετάπειστος καὶ ἀκαμάτος· ἡ Ἀντιγόνη θ' ἀποθάνῃ, ὁ υἱὸς τοῦ θὰ ἐγερῇ ἄλλην γυναῖκα.

— Πάρστέ τὴν μέσα, ἀναφωνεῖ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ὁ Κρέων· προέχετέ τὴν καλά, διότι καὶ οἱ θαρραλεώτατοι εὐχαριστῶς θραπετεύουσιν ὅταν βλέπωσι πλησίον τὸν θάνατον.

Τὸ πλῆθος τὸ ὁποῖον εἶχε συναθροισθῆ περὶ τοῦ βασιλέως, ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας συνεπάθη πρὸς τὴν Ἀντιγόνην καὶ ἐπήνε τὴν πρᾶξιν αὐτῆς καὶ ἐλυπέθη διότι ἀδίκως ἐτιμωρεῖτο μετὰ τὴν σκληρότατην τιμωρίαν, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα νὰ ἐκφράσῃ καμμίαν μομφὴν ἢ ἀντίρρηση ἐνώπιον τοῦ αὐστηροῦ βασιλέως.

[Ἐπειτα συνέχισα]
Κατὰ τὴν Ἀντιγόνην τοῦ Σοφοκλέους
Α. Π. Κ.

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟ

[Σημ. τῆς Διευθ.—Ἐ-ος δὲν συνεπληρώθη ἀκόμη ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς προσφιλοῦς μητρὸς τοῦ ἐν Σύρῳ ἀγαπητοῦ καὶ καλοῦ συνεργάτου μας κ. Γεωργίου Β. Φακίρη, καὶ νῦν εἶναι βαρεῖα συμφορὰ ἐπλήρη τὸν ἀγαπητὸν μας φίλον. Τὴν 17 παραλθάνιος Ἰουλίου ὁ θάνατος ἀφῆκε ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀκαμάτου ἐτι, καὶ τὸν προσφιλῆ τοῦ πατέρα Ἐπαμεινώνου Φακίρη, τύπον φιλοστόργου πατρός, τιμῶν καὶ δραστηρίου ἐμπόρου, καὶ πολλοῦ ἀγαθοῦ καὶ χρηστοῦ. Ἡ ἀδιάλασις· βαθύτατα τεθλιμμένη συμπονεῖ τὸν ἀποφραμισθέντα συνεργάτην καὶ φίλον τῆς ΦΔΚ, εἶνε δὲ βεβαία ὅτι καὶ οἱ ἀγαγόνται αὐτῆς οὗς πολλὰκις ἔτερψαν ὁ ΦΔΚ διὰ τῶν ἐν τῇ «Διαπλάσει» δημοσιευμάτων του, θὰ χύσῃ δάκρυ συμπάθειας, ἀναγινώσκοντες τὰ κατωτέρω μεσοῦς πύου στίχους του].

Πονέστε με, κλάψτε 'ς τὰ μαύρα ντυμένο
Πατέρας καὶ μάνα πεθάναν μαζί.
Πεντάρφανο τώρα 'ς τὸν κόσμον ἀπομένω
κανέναν γιὰ μένα, κανέναν δὲν ζῆ.

Τοῦ κάκου προσμένω σὲ ξένην ἀγκάλαν
νὰ βρῶ τῆς μανούλας τὴν τόση στοργή.
Τοῦ κάκου πατέρα προσμένω καὶ πάλιν
κανέναν γιὰ μένα, κανέναν 'ς τὴ γῆ.

Κι' ὁ ὕπνος τῇ νύκτι σὰς στέλνει βοήθεια,
Σ' ὄνειρατα πλάνα, χουσοῖ μοι γονεῖς.
Ξυπνῶ κι' ἀντικρύζω τὴ μαύρην ἀλήθεια
κανέναν γιὰ μένα 'ς τὸν κόσμον, κανεῖς.

Γ' αὐτὸ ἀπ' ἐκείνη τῇ μαύρην ἡμέρα
'ς τὸν Πλάστη χαρίζω καὶ νοῦ καὶ καρδιά.
'Εσένα, Χριστέ μου, θενάχω πατέρα
μανούλα θενάχω ἐσέ, Παναγιά.

ΦΑΚ

Εἰς ἔξενους τοῦτους

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Προχθὲς ὁ Παντελεῆς εἶχε τὰ γενέθλιά του· ὁ κουνιὸς τοῦ πού τον ἀγαπᾷ πολὺ (καί, νὰ σας πῶ, τοῦ ἀξίζει) τοῦ ἀγόρασε ἕνα βιβλίον με εἰκόνας ὠραῖο βιβλίον που γράφει γιὰ τοὺς ἀνθρώπους που κατοικοῦν εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου.

Ὁ Παντελεῆς εἶνε κατευχारीστημένος· δι' αὐτὸ ἐσκέφθηκα νὰ σας δεῖξω καὶ σὰς μίαν ἀπὸ αὐτὰς τὰς εἰκόνας καὶ νὰ σας πῶ ὀλίγα ἀπὸ ὅσα γράφει τὸ βιβλίον.

Ἴσως ἔχετε ἀκοῦσῃ διὰ τοὺς Λάπωνας· Κατοικοῦν εἰς τὸ βορειώτερον μέρος τῆς Εὐρώπης. Εἶνε μικροκαμωμένοι, ἔχουν ἀκαπτήματα παιδιῶν, τὰ γιὰ τῶν εἶνε μικρὰ καὶ μαύρα τῶν περισσοτέρων δὲν ἔχουν βλεφαρίδας, ἔχουν μίαν κόκκινην γραμμήν, ἐπειδὴ τὸ κατάσπρον χιόνι κάμνει τὰ μάτια τους νὰ πονοῦν.

Τὰ φορέματα τῶν Λάπωνων εἶνε πολὺ ἀπλᾶ· ἄνδρες καὶ γυναῖκες φοροῦν ἕνα ἐπανωφόρι που φθάνει σχεδὸν ἴσα με τοὺς ἀστράγαλους τῶν· εἶνε κομμένο ἀπὸ τὸ δέρμα ἐνὸς ζώου πού το λέγουν Γάρα ν δ ο ν, εἶνε ἕνα εἶδος ἐλάφου τῆς Λαπωνίας καὶ το μεταχειρίζονται οἱ Λάπωνες διὰ κάθε ἐργασίαν των, ὅπως ἄλλοι λαοὶ τὰ βώδια. Βλέπετε πίσω ἀπὸ τὴν γυναῖκα ἕνα τάρανδον που σύρει ἕνα ἐλκυθρον Φαγητόν των εἶνε κυρίως τὸ κρέας τοῦ τάρανδου· αὐτὸ τὸ ζῖον τοὺς δίδει γάλα καὶ ἀπ' αὐτὸ κάμνουν τυρὶ· πάπλωμά των εἶνε τὸ δέρμα τοῦ τάρανδου τὸν στόμαχον τοῦ τάρανδου τον κάμνουν ἀσκὸν πού φυλάγουν τὸ γάλα καὶ τὸ τυρὶ των· ὡς καὶ ἡ κλωστή μετὰ τὴν ὁποῖαν ράπτουν τὰ φορέματά των εἶνε ἀπὸ ξηραμένα νεῦρα τοῦ τάρανδου.

Οἱ Λάπωνες δὲν εἶνε πολιτισμένους λαός· εἶνε βίως φιλοξένοι καὶ περιποιοῦνται τοὺς ξένους. Γράμματα

ξεύρουν ὀλίγοι καὶ τὸ βιβλίον που ἀναγινώσκουν περισσότερο εἶνε ἡ Ἁγία Γραφή.

Τὰ μικρὰ Λαπωνάκια βάζουν αἱ μητέρες των μέσα σὲ ξύλινες κάσες ντυμένες μέσα με δέρμα ἀρκούδας· τὰ ἔχουν κρεμασμένα ἀπὸ τὸν ὤμιόν των καὶ τα κουβαλοῦν μαζί των.

Ὁ ἄνδρας ἐγύρισε ἀπὸ τὸ κυνήγι· τὰ χέρια του τάχει τυλιγμένα σὲ χονδρὰ χειρόκτια διὰ νὰ μὴ παγώσουν ἀπὸ τὸ κρύο· εἰς τὰ πόδια του ἔχει κάτι σίδερα· τέτοια φοροῦν εἰς τὰ βόρεια μέρη οἱ ἀνθρώποι διὰ νὰ περπατοῦν καλλίτερα εἰς τὰ χιόνια.

Ἦθελα νὰ σας πῶ καὶ ἄλλα πολλὰ, μὰ δὲν ἔχω τόπο νὰ τα γράψω. Δι' αὐτὸ βρῆτε τὸν Παντελεῆ νὰ σας τα εἰπῆ λεπτομερῶς, ἕνα κ' ἕνα.

ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ

Εώρα, εις τὰς διακοπὰς, εις τὰς ἡμέρας τῆς ἀναπαύσεως μετὰ τὴν κόπωση τῆς συντόνου μελέτης καὶ τὰς συγκινήσεις τῶν ἐξετάσεων, τί θροσερότερον ἀναλυτικῶν διὰ τοὺς μαθητὰς καὶ τὰς μαθητριάς δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀπὸ τοὺς τόμους τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων»;

Τίς γονεὺς δὲν θὰ προτιμῆσθαι τὴν «Διαπλάσιν» παντὸς ἀλλοῦ ἀναγνώσματος διὰ τὰ προσφιλέ τεκνα του; ἄφου ὄχι μόνον τερπνότερον καὶ καταλλήλοτερον δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν γλώσσάν μας, ἀλλ' οὐδὲ εὐθιτότερον; — Διότι ἐκ τῶν 24 τόμων τῆς Α' περιόδου (1879—1893) τοῦ περιοδικοῦ τούτου, οἵτινες πρότερον ἐτιμῶντο φρ. 2,50 ἑκάστος, προσδίδονται τῶρα εἰς τιμὴν ἀπιστέυτως εὐθιάν, ἥτοι πρὸς δραχμὴν 1,10 διὰ τοὺς ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις, καὶ φρ. χρ. 1 διὰ τοὺς ἐν τῇ Ἐξωτερικῇ.

— Ἐλευθεροὶ ταχυδρομικῶν τελευτῶν —
οἱ ἐξῆς 17 τόμοι τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων»
4^{ος}, 5^{ος}, 6^{ος}, 7^{ος}, 8^{ος}, 9^{ος}, 11^{ος}, 15^{ος}, 16^{ος}, 17^{ος}, 18^{ος}, 19^{ος}, 20^{ος},
21^{ος}, 22^{ος}, 23^{ος}, 24^{ος}, πωλούμενοι καὶ χωριστὰ ἑκάστος.
Οἱ ἐκ τῆς ἀνω σειρᾶς ἐξαρούμενοι 7 τόμοι εἶνε σχεδὸν ἐξηντάμηνοι, πωλοῦνται δὲ πᾶ ἀλίγιστα εὐρισκόμενα ἀντιτίττα τοῦ 1^{ου}, 3^{ου}, 12^{ου}, 13^{ου} καὶ 14^{ου} τόμου πρὸς φρ. 2,50—τοῦ 10^{ου} φρ. 4—καὶ τοῦ 2^{ου} φρ. 10.

Καὶ ἐκ τῶν 17 δὲ τόμων τῆς δραχμῆς οἱ βαθμυδὸν ἐξαιρούμενοι θὰ ὑπερτιμηθῶσι πάλιν.

Ἐν τοῖς τόμοις τῆς «Διαπλάσεως», ὧν ἑκάστος κοστίζει 51^{ος} 100 εἰκόνων καὶ εἶνε ἀνεξάρτητος τῶν ἄλλων ἀποτελεῖ αὐτοτελὲς βιβλίον ἐκ μεγάλων εἰκόνων 192, ἐμπεριέχοντα, ἐκτὸς τῆς ἄλλης ποικιλίας, τῆς χάρις ἐπαγωγῆς, μορφωτικῆς καὶ διδασκτικῆς ὕλης, καὶ τῆς ἐξῆς ἠθικώτατα καὶ τερπνά μνηστικώτατα :

Οἱ Ἄνοιξιμοὶ, ἐν τῷ 6^ω τόμῳ. — Οἱ τρεῖς μικροὶ Σωματομοῖοι, ἐν τῷ 7^ω καὶ 8^ω. — Ὁ Βρόχος τῶν γλάρων, ἐν τῷ 9^ω. — Ὁ Μυῖα ἦρος, ἐν τῷ 10^ω. — Ἡ Κόρη τοῦ Γεροθωῆ, ἐν τῷ 11^ω. — Ὁ Ἰωνὴν Καστέρας, ἐν τῷ 12^ω, 13^ω καὶ 14^ω. — Τὸ Κροβίνιον, ἐν τῷ 13^ω καὶ 14^ω. — Αἱ Διετεῖς διακοπαί, ἐν τῷ 15^ω καὶ 16^ω. — Ὁ Πιολάρης, ἐν τῷ 17^ω καὶ 18^ω. — Ἡ Γυρτοπούλα, ἐν τῷ 19^ω καὶ 20^ω. — Ἡ Ἀδελφούλα, ἐν τῷ 20^ω. — Οἱ Καλοὶ ἄνθρωποι ἐν τῷ 21^ω. — Ὁ Μάρκος Λόρδος, ἐν τῷ 22^ω. — Ὁ Κληρονόμος τοῦ Ροβινσώνας, ἐν τῷ 23^ω καὶ 24^ω.

Παραγγεῖλαι μετὰ τοῦ ἀντιτίμου (δεκτοῦ καὶ εἰς γραμματεῖα παντὸς Κράτους) ἀπευθύνονται, δι' ἐπιστολῆς συστημένης, κατ' εὐθεῖαν :
Πρὸς τὸν κ. Ν. Η. Παπαδόπουλον,
Ἐκδότην τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων» ὁδὸς Αἰόλου ἀριθ. 119.
Εἰς Ἀθήνας

ΟΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΑΔΕΛΦΟΙ

(Συνέχεια ἴδε σελ. 257).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Οἱ τέσσαρες ἀδελφοὶ εἶχον ἐλκυσθῆ πάντων τὰς συμπαιδείας, ἐνίκησαν καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν!

Ὁ λοχαγὸς, ἡ Σουλδαί, ὁ Αὐγουστίνος εἶχον παραδοθῆ ἀνευ πολλῆς ἀντιστάσεως ἐπὶ τέλους δὲ καὶ ἡ Μαριάνθη ἐμκλάθη ὑπὸ τῆς χάριτος τῶν παιδίων. Τοῦτο ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ ὡς αὐτοχρημα κατόρθωμα.

Ὁ γηραιὸς στρατιωτικὸς δὲν ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ ράβδισμα ἢ ἀλλήν τιμωρίαν ὅπως συγκαταστήσῃ τὰ παιδία ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς εὐταξίας καὶ εὐπρεπείας. Συνόθηρσεν ἀπλῶς ὀλοκλήρῳ τὸν λόγον τῶν ἀνεψιῶν του καὶ, ὡς θὰ ἐπραττε συνταγματάρχης τις πρὸς τὸ στρατεύμα του, ἐξέδωκε μίαν διαταγὴν τῆς ἡμέρας. Τοῦτο καὶ ἐκεῖνο ἀπαγορεύεται.

Οἱ δὲ ἀδελφοὶ πρὸ πολλοῦ συνηθίσαντες εἰς τὴν παιθαρχίαν ὑπετάχθησαν εὐπειθῶς εἰς τὴν διαταγὴν.

Τὰ παιγνίδια ἐν τούτοις δὲν ἔλειπον, τούναντίον ἦσαν παιδρὰ καὶ ζωηρότατα καϊδιὰτι ὄχι; μὴπως διὰ νὰ διασκεδάσῃ τις πρέπει νὰ κάμνῃ ἀπηγορευμένα πράγματα;

Ἡ τυφλομουγα ἦτο τάχα ὀλιγώτερον διασκεδαστικὴ διότι ὁ γέρον θείος ἐχάραξε φραγμὸν εἰς τοὺς ζωηροὺς πόδας, φραγμὸν προστατεύοντα τὰ ἄνθη κατὰ πάσης ἐπιδρομῆς;

Ἐτέρποντο τάχα ὀλιγώτερον οἱ ἀνεψιοὶ βλέποντες παίζοντα τὰ χρυσόψαρα, διότι τοὶ εἶχε ἀπαγορευθῆ νὰ ταραττώσι τὸ

διαυγὲς νερὸν ρίπτοντες ἐντὸς αὐτοῦ πέτρας ἢ χῶματα;

Ἄν ὁ θεὸς Ἰερώνυμος δὲν ἐπέτρεπεν εἰς τοὺς ἀνεψιούς του νὰ ταραττώσι τὴν ἡσυχίαν τῶν περωτῶν ψαλτῶν, οἵτινες ὡς κατοικίαν τῶν ἐξελέξαν τὸ μικρὸν ἐρημητήριον καὶ ἀπηγόρευεν αὐστηρῶς νὰ ἀρπάξωσι τοὺς νεύσοις ἀπὸ τὰς φωλεάς, ἀρ' ἑτέρου παρεκίλει τοὺς ἀνεψιούς του ν' ἀναρριχῶνται εἰς τὰ δένδρα διὰ νὰ συνηθίζωσιν εἰς τὴν εὐκαμψίαν.

— Ἀργότερα πρέπει νὰ ζεῦρετε νὰ ἀναβαίνετε εἰς τὰς ἐφόδους, ἐλεγεν εἰς τὰ παιδία ὁ γέρον λοχαγός.

Ἐκ τῆς πρώτης ταύτης ἐβδομάδος πάντες ἔμειναν εὐχαριστημένοι, τὰ δὲ παιδία δὲν ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς καμίαν μομφήν. Ὁ κῆρὸν ἀξιωματικὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ του ἐξεπλήρουντο, μετενοῦν δὲ διὰ τὸν τρόπον τὸν ὅποιον ἐπροξενήσαν εἰς αὐτοὺς ἡ ἐπιστολὴ τοῦ συμβολαιογράφου.

Μὲ πόσην εὐχαρίστησιν διηγούντο εἰς τὰ προσεκτικὰ ὄτα τῶν παιδίων τὰς ιστορίας τῆς πρώτης νεότητός των. Ὁ λοχαγὸς ἐνεθυμῆτο ἐπεισοδία τινὰ ἀστεϊώτατα, εἰς τὰ ὅποια δὲν εἶχε καίξῃ καὶ πολὺ καλὸν μέρος, τὸ ὠμολόγει καὶ ὁ ἴδιος. Ἄλλ' ὁ ἀδελφὸς του, ὁ Ἰάκωβος τῶν καλαιῶν χρόνων, τὸν ἐσωκε συχνὰ ἀπὸ τὰς μητρικὰς τιμωρίας, παρεμβαίνων συχνὰ καὶ παρακαλῶν τὴν μητέρα διὰ τὸν νεαρὸν ἄτακτον.

Ἄλλὰ πόσον μακρὰν ἦσαν τὰ ἔτη ἐκεῖνα! Τὴν ξανθὴν κόμην ἀντικατέστησε λευκὴ κόμη, τὰ δὲ ἔτη ἐκώρτωσαν τὸ εὐθιπὲς σῶμα τῶν νεανικῶν χρόνων.

— Θεε! εἶπεν ἡμέραν τινὰ ὁ μικρὸς Πάυλος, πῆς μου ἀπὸ μικρὸ παιδί εἶχες ἓνα χεῖρ μονάχα, καὶ τὸν Αὐγουστίνον μὲ ξύλινο πόδι τὸν ἐγέννησε ἡ μητέρα του;

Ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Πέτρος ἐγέλασαν διὰ τὴν ἀφελῆ αὐτὴν ἐρώτησιν, ἀλλ' Ἰάκωβος παρετήρησε μὲ σοβαρότητα τὸν μικρὸν ἀδελφόν του.

Ὁ καλὸς Ἰάκωβος ἐνόμιζεν ὅτι δὲν ἦτο καλὸν νὰ ὑπεθυμίσωσιν εἰς τὸν θεῖον τὴν ἀπόλειαν τῆς μιάς χειρὸς διὰ τὴν ὅποιαν βεβαίως θὰ ἐλυπεῖτο ἡ ἐροβοιτο μὴπως ὁ γέρον θεὸς δυσκολληθῆ.

Ὁ κῆρὸν ἀξιωματικὸς ἐμάντευσε τοῦ βλέμματός του ἀνεψιοῦ του πᾶσιν ἀνεψιῶν ὑπῆρχον εἰς τὴν ψυχὴν τὴν ἐμειδίας μὲ στοργήν, ἐφάνη δὲ ὅτι ἐπειράθη διδῶν ἀπὸ τὴν ἐρώτησιν τοῦ παιδίου.

— Παυλάκη, εἶπεν εἰς τὸ παιδίον, εἰ εἶδῶ κοντὰ μου κάθησε ἡ τὸ γόνάτο μου καὶ ἀνοίξῃ καλά τὰ περίεργα αὐτῆ σου, ἂν θέλῃς νὰ μάθῃς πῶς ὁ θεὸς σου ἔχουσε τὸν ἐνὰ βραχίονά του, καὶ ὁ Αὐγουστίνος τὸ ἓνα πόδι του. Σὺ δὲ, καὶ μου Ἰάκωβε, μὴ βλέπῃς τόσο θυμωμένον τὸν μικρὸν ἀδελφόν σου. Μάθετε καὶ τὰ παιδία μου, ὅτι ἡ ἐνθύμησις ἐνὸς δουτικῆς χήματος τὸ ὅποιον μᾶς συνέβη χροὶ πολλὰκις τὴν πικρίαν του, ὅταν ἐνθυμώμεθα εἰς ποίας περιστάσεις μᾶς συνέβη. Βεβαίως μοῦ ἦτο πολὺ δυσάρεστον ὅτι ἠναγκάσθη νὰ ἀποσυρθῶ πρόωρως ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ νὰ μείνω ἀχρηστος τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς ζωῆς μου. Ἄλλ' ὅταν συλλογίζωμαι, ὅτι τοῦτο μοι συνέβη διότι ἠμείνη ὑπὲρ Πατρίδος, εἶμαι εὐτυχῆς καὶ ὑπερήφανος, διότι ἠδυνήθη νὰ δείξῃ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην μου μὲ θυσιάν ἐπὶ μέλους τοῦ σώματός μου.

Ἡ Πατρίς εἶνε δευτέρα μήτηρ, καὶ διὰ μου, καὶ μήτηρ προσφιλεστάτη. Πᾶς θὰ εἶνε τόσο ἀνάνδρος καὶ τόσο ἀθλι-

ὡστε νὰ φύγῃ ἢ νὰ κρυφθῆ ἐν ᾧ βλέπει, ὅτι ὁ ἔχθρος ἐπιτίθεται κατὰ τῆς Πατρίδος, ποῖός δὲν θὰ τρέξῃ ν' ἀποκρούσῃ τὰ κατ' αὐτῆς κτηνήματα, θέτων τὸ σῶμα του προπύργιον; Λοικόν, ὦ μέλλοντες στρατιῶται καὶ ὑπεραπισταὶ τῆς Πατρίδος, εἶμαι ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἀπῆλθον εἰς τὴν Κριμαίαν καὶ ἐπολιόρησαν τὴν Σεβαστούπολιν.

Ἡ Κριμαίη εἶνε μακρὰν, ἡ δὲ Σεβαστούπολις ἐθεωρεῖτο ὡς ἀκυρεύτος ἄλλ' ἂν στρατιῶται δὲν ἐφρόντιζαν διὰ αὐτὸ. Ἐγόμεν λάθῃ διαταγὴν νὰ τὴν κυριεύσωμεν καὶ ἔκρπε νὰ τὴν κυριεύσωμεν. Ἐγόμεν ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς ἀρχηγούς, καὶ τὸ μόνον πρᾶγμα που ἐσυλλογίζομεθα ἦτο νὰ κρατῶμεν ὑψηλὰ τὴν ἠθικήν μας σημαίαν.

Ἡ πολιορκία διήρκεσε πολὺ, μὲ ὄλον τὸν ἠρωισμόν τοῦ στρατοῦ μας. Ἐπειτα δὲ καὶ ἡ χολέρα ἐδεκάτιξε τὰς τάξεις μας: πολλοὶ οἱ ὅποιοι θυσιάσθον εὐχαρίστως τὴν ζωὴν των εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης αἰσθάνονται ἀγωνίαν καὶ μόνον συλλογιζόμενοι ὅτι εἰμποροῦν νὰ ἀποθάσωσιν ἀφανῆς ἐπάνω εἰς κλίνας τοῦ νοσοκομείου. Ποσοὶ ἀνδρείοι ἔπεσαν ὑπὸ τὸ πῦρ τοῦ ἔχθρου, ἀλλὰ καὶ ποσοὶ ἠσθένειαν καὶ ἀπέθωνον μακρὰν τῆς Πατρίδος, οἱ ὅποιοι δὲν ἐμελλον πλέον νὰ ἐπανέλθωσι!

Ἐν τούτοις τὸ θάρρος δὲν μας ἐγκλίμακε, ἀκριβῶς δὲ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὅποιαν οἱ Ῥῶσοι ἐψάλλον τὰ νικητήρια καὶ ἦσαν βεβαιοὶ ὅτι θὰ ἐνίκησαν, ἡ ἀπάστασις τῶν πραγμάτων μετεβλήθη.

Ἡ προσοχὴ τῶν στρατηγῶν μας ἐπῆλθε πρὸς ἓν μέρος, τοῦ ὁποίου ἡ ἄλλα ἐθεωρήθη κατ' ἀρχὰς ὅτι δὲν εἶχε μίαν σημασίαν, τὸ ὅποιον ὁμοῦς ἂν ἐμπεύστο, δὲ καθίστα τοὺς πολιορκουμένους κυρίως ἐνὸς μέρους τῆς πόλεως ἐν ᾧ τὸ φρούριον Μαλακῶφ.

Μετὰ πολλὰς ἀνωφελῆς ἐφοδούς, ἀπερρίσθη καὶ μία ἄλλη, ἥτις ἐμελλε νὰ εἶνε καὶ τελευταία.

Ματαίως ἐβρόντων τὰ τηλεβόλα τῶν πολιορκουμένων, ματαίως ὁ θάνατος ἠμείνωε τὰς τάξεις μας: τὸ θάρρος ἐμείνωε ἀκλόνητον εἰς τὰς καρδίας μας. Ὑποκάλαν σφαιρῶν καὶ βροχὴν μυδραλλίων ἡ στρατηγὸς Μάκ - Μάκων προηγουμένος τῶν στρατιωτῶν του ἔστησε θριαμβευτικὴν σημαίαν ἐπὶ τῶν κυριευθέντων τελευτῶν.

Ὅπως οἱ ἄλλοι καὶ ἐγὼ ὤρμησα δὴ τῶν τὸν λόγον μου. Κρατῶν τὸ ξίφος εἰς τὴν χεῖρά μου, τὰ βλέμματα πρόσημαίνα πρὸς τὸ σκοπὸν, μίαν μόνην σελήνην εἶχον εἰς τὸν νοῦν μου, ἔνα κόθον εἰς τὴν καρδίαν μου: νὰ φθάσω ἐκεῖ ἐπάνω!

(Ἔσται συνέχεια)
ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Ο ΕΝ ΕΡΕΣΟ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ

Ὁ ἐν Ἐρέσῳ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος κατετάσσετο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων εἰς τὰ ἑπτὰ θαύματα ἐνεκα τοῦ μεγέθους, τῆς θαυμάσις, τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν πλουσιῶν ἀναθημάτων αὐτοῦ. Ὁ ναὸς ἦτο ὁ μέγιστος πάντων, διότι εἶχε 425 ποδ. μῆκος καὶ 220 πλάτος: τοσοῦτον δὲ μῆκος καὶ πλάτος οὐδεὶς ἄλλος τῶν ἐλληνικῶν ναῶν εἶχε. Ὁ ναὸς ἦτο κατὰ τὴν ἔκφρασιν τὴν ἀρχιτεκτονικὴν ὀκτάστυλος, δίπτερος διάστυλος, τούτέστιν εἶχεν ἀνὰ 8 μὲν κίονας ἐπὶ τῶν μετώπων, ἀνὰ δύο δὲ περὶ τὸν σῆκόν. Οἱ κίονες ὕψ' ὧν περιεβάλλετο ἦσαν 127, ἐξήκοντα πόδας ἑκάστος αὐτῶν ὑψηλός. Τοὺς κίονας τούτους προσήνεγκον δῶρον 127 βασιλεῖς ἢ ἡγεμόνες τῆς Ἀσίας. Τῶν κίωνων τούτων, ὧν τοὺς πλείστους ἀνέθηκεν ὁ εὐσεβῆς βασιλεὺς τῶν Λυδῶν Κροῖσός, 36 ἦσαν κεκοσμημένοι ἀναγλύφους. Εἰς δὲ αὐτῶν ἔργον τοῦ περιήρησον Σκόπα, ἐθαυμάζετο κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ τῇ τελειότητι αὐτοῦ. Ὁ ναὸς ὕψους ἐπὶ κρηιδώματος, ἔχοντος δέκα βαθμίδας. Στὰ ἐνὸς σταδίου τὸ μῆκος ἐξετείνετο ἀπὸ τοῦ ναοῦ, ἵνα προφυλάττῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς βροχῆς. Τὰ θεμέλια τοῦ ναοῦ ἐτέθησαν ἐπὶ ἐδάφους ἐλώδους, ἐν ᾗ ἀσφαλίσθη ἀπὸ τῶν σεισμῶν καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ῥηγιμάτων. Ἰνα δὲ τὰ θεμέλια ναοῦ τοσοῦτον μεγάλο κατακλιθῶσιν, ὑπέστρωσαν ἐν τῷ ἐλώδει ἐδάφει ἀνθρακας καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐστρώσαν ἔρια. Ὁ ναὸς οὗτος ἐτελείωσε κατὰ τὸν Πλένιον μετὰ 220 ἔτη, ὅπερ σημαίνει ὅτι ἡ οἰκοδομὴ διεκόπητο καὶ δι' ἄλλας μὲν ἰσως αἰτίας, ἀλλὰ κυρίως δι' ἄλλειψιν χρημάτων. Τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐκπλήττῃ τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας, διότι καὶ πολλοὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ χριστιανικῶν ναῶν ἀπεπερατώθησαν μετὰ αἰῶνας, ὡς ὁ ναὸς τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ἐν Ῥώμῃ. Οὕτω καὶ ὁ μητροπολιτικὸς ναὸς τῆς Κολωνίας ἀρξάμενος τῷ 1248 μόλις ἐτελείωσε τῷ 1880 ἢ ἐστὶ μετὰ 632 ἔτη.

Ὁ περιβλεπτός οὗτος ναὸς, δὲν καὶ αὐτὸς ὁ Σέρξης νεβασθεὶς δὲν ἐπυρπόλησεν, ἐμελλε νὰ γίνῃ παρανάλωμα τοῦ πυρός. Τὸ πῦρ ἐνέβαλε μανιώδης τις Ἡρόστρατος, ὁστις δόξης ἀνιέρου ἐπιθυμῶν ἠθέλησε νὰ καταστήσῃ τὸ ὄνομα τοῦ ἀθάνατον διὰ τοιαύτης πρωτοφανοῦς καὶ πρωτακούστου ἱεροσυλίας. Ἐπυρπολήθη δὲ ὁ ναὸς τῷ 356 καθ' ἣν νύκτα ἐγεννήατο Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας. Δεκατέσσαρα ἔτη μετὰ τὴν πυρπόλησιν οἱ Ἐφέσιοι ἀπεράσισαν ν' ἀνοικοδομήσωσιν αὐτόν. Τοσαύτη δὲ ἦτο ἡ προθυμία καὶ ὁ ζῆλος αὐτῶν, ὥστε ἑκάστος συνεσέφερον ὅ,τι ἐδύνατο, αἱ δὲ γυναῖκες ἐπώλουν τὰ χρυσὰ καὶ πολύτμημα αὐτῶν κοσμήματα. Ἀλλὰ καὶ τοι οἱ Ἐφέσιοι ἐφάνθησαν τοσοῦτον ἐλευθεροὶ, καὶ τοι

μεγάλοι ἦσαν αἱ ἐξ ὁπάντων τῶν λατρευτῶν τῆς Ἀρτέμιδος δωρεαί, καὶ τοι ἀσιέρωσαν τὰς προσόδους τῶν δύο παρὰ τὴν Ἐφέσον λιμνῶν, δὲν θὰ κατόρθωνον νὰ φέρωσιν εἰς πέρας τὸν ναόν, ἂν μὴ ὁ Ἀλέξανδρος ἐπέτρεπεν αὐτοῖς νὰ διαθέσωσι τοὺς φόρους, οὗς ἔδιδον τοῖς βαρβάροις ὑπὲρ τοῦ ναοῦ.

Ὁ νέος ναὸς ὑπερέβη κατὰ πολὺ τὸν πρότερον κατὰ τὴν πολυτέλειαν: πᾶσα ἡ ξύλωσις αὐτοῦ ἦτο ἐκ ξύλων πολυτίμων καὶ ἀσθητῶν, οὕτως ἡ ὄροφῃ κατεσκευάσθη ἐκ κέδρου, αἱ δὲ δικλιθεὶς καὶ αἱ θύραι ἐκ κυπαρίσσου. Τὰ ξύλα τῶν δένδρων αὐτῶν δύναται κατὰ Θεόφραστον νὰ διατηρῶνται ἐπὶ 4 αἰῶνας ἀσθητὰ. Κλίμαξ ἐξ ἀγρίου ἀμπέλου τῆς Κύπρου ἐφερεν εἰς τὴν ὄροφν. Οἱ διασημότεροι τῶν Καλλιτεχνῶν, ζωγράφοι καὶ ἀγαματοποιοί, ἔσπευσαν νὰ κοσμήσωσι τὸν ναόν τῆς Ἀρτέμιδος διὰ τῶν ἀριστουργημάτων αὐτῶν. Ἐν τῷ ναῷ ἐκείνῳ ὑπῆρχον ἔργα τοῦ Ἀπελλοῦ, τοῦ Πολυκλείτου, Ροῖκου τοῦ Σαμίου καὶ ἄλλων ἦττον μὲν γνωστῶν, ἀλλὰ διασημῶν.

Ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος καὶ οἱ θησαυροὶ αὐτοῦ σεβασθέντες ὑπὸ τῶν Περσῶν πολλὰκις διηρηπάγησαν ὑπὸ τῶν ἀρπάγων Ῥωμαίων. Ἐπὶ τοῦ αυτοκράτορος Γαλλιηνοῦ οἱ Σκύθαι ἐσώλησαν καὶ ἐπυρπόλησαν τὸν ναόν τῆς Ἀρτέμιδος τῷ 263 μ. Χ. Τὴν τελείαν τοῦ ναοῦ καταστροφὴν ἐπῆνεγκον οἱ αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου καὶ ἰδίᾳ οἱ εἰκονοκλάσται. Λείψανα τοῦ ναοῦ τούτου καὶ δὴ κίονες μετηνέχθησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐνθα κοσμοῦσι κολλὰ ὀθωμανῶν τεμένη.

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΙΚΑ

1.
Κάθε τί που σὸν τὸ πρᾶξις μεταμέλειαν δὲν φέρει, κάμε το καὶ μὴ διδασκῆς— εἶνε πρᾶγμα που συμφέρει.

2.
Ἐνωρίς δὲ προνοεῖ, ὁ καθεὶς δι' ὅ,τι πρέπει, κ' εἶνε δύσκολ' ἢ ζωῆ δι' αὐτόν που δὲν προβλέπει.

Κι' ἂν πουλάκια ἔς τὰ κλαδιά, γιὰ τὸ μέλλον δὲν δουλεύουν, μὰ τὰ φρόνιμα παιδία πρὶν πεινάσων μαγειρεύουν.

Γ. Μ. ΒΙΖΥΝΝΟΣ
[Ἐξ ἀνεκδότου συλλογῆς]

